

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

De rebus eorum qui sub tutela vel cura sunt sine decreto non alienandis
vel supponendis

[urn:nbn:de:bsz:31-319110](#)

Fideius. Et quidam index sibi precepit ut solueret: et ille promisit soluere deinde soluit an videatur copulsus soluisse. certe sic: et hic et ista sunt quotidiana.

Falso. Nota istam. l. et tenebris menti ex causa iusta ignoratiae possunt petere restitutionem in integrum. b. d.

Alsus. Dico quod ille qui promisit: ut tutor probare se tutorem vel procuratores vel iuris egitate eius cuius tutela non procedit: et debet probare per l. i. t. ii. C. de arg. di. cui pig. non de.

De fideiussoribus et noiatoribus et heredibus tutoz et curatorum. R. ca.

Quis. In gl. in. v. non est: ibi. ar. s. dictuz: et est tex. in. l. ple runq; tutela. s. de tute. et sic facit fin. dy. et Ja. de are. quod officia non transeunt ad heredes. In glo in v. explicari. ibi in iudicio. se ens et ibi. s. de iudi. l. tam ex contractibus. videf idem in iudicio. j. si pen. ap. mors inter. l. i. s. si. sed potest responderi in fugiendo ibi in causa app. hic in causa pnci. tuc ar. quo sic. nam ibi parificat tutor tutela finita et ante redditas rones. sed tutor tutela finita et ante redditas rationes tenetur exequi causam principalē: vt. l. ita autes. s. compleram. s. de admi. tu. igitur heres tutoris teneat. dy. pro hac op. facit. l. tutor. j. de app. et l. ex contractibus: que hic allegatur potest responderi s. Ja. de are. quod illa lex loquuntur in filio qui fin. hec iura non habebat he redē: vt. l. antepe. s. ad macedo. t. l. i. t. ii. de castre. pe. hic aut loquitur in eo qui habebat heredem: igitur contrarium non ob. In tex. ibi quod penes: ita quod ipse sibi pos fideat: quod verbum penes significat possessionem: vt. l. penes. de ver. sig. et est ratio. quod tutor non tenetur ex dolo et lata culpa ipsius: vt. C. de here. insti. l. i. t. l. cu ostendimus. j. e. fin. fac. de are.

Postulare. Querit hic dy. que potest. tera et hic esse dubitatio badius. l. et dicit quod potest esse ista. nam fideius. per stipulationem: vt probas in l. stipulatio. s. satis accepta. et l. i. v. verbis. j. de acti. et obli. t. l. blandi. de fideius. sed in stipulatione non veniunt: nisi ea que sunt in ipsa stipulatione et ipsius conceptione expressa: vt. l. quod dictum nihil erat expressum: ergo videbat fideiussore rone istarum usuriarum non teneri. sed ad hoc respodit ipse et dividit quod fideiussor videbat acceptus in oem causa in qua est obligatus ad usurias: vt. l. i. j. de admi. re. ad ci. pertinet.

Um ostendimus. Querit hic dy. quare heres tutoris pro non conexis teneat act. tu. vt. hetur in. l. tutor aut. pro non conexis finita tutela causa mortis tutoris etas pupilli amittit hanc actionem non patitur nisi gratia conexitatis inducat hoc sed Ja. de are. dicit quod finita tutela si heres tutoris nouaz ictio at quod ipse non teneat actione tutelle sed actione ne. gest. et hanc. l. intelligit ipse qui iam inchoata heres perfecit. s. dictu dy. et glo. dico verum per tex. Ibi in archam tutoris pupilli pecuniam. in glo. ibi leuis culpa. Ja. de are. dicit quod si heres inchoata per tutorum expletum: quod ipse teneat de dolo et lata culpa: si sponte incepit aliud negotium pupilli gerere: quod alia noua inchoat: ipse tenetur etiam de leui culpa: sicut quilibet de ne. gest. l. culpa. et intelligit hunc tex. qui heres iam inchoata per defunctum perfecit. sed dicit dixi in prima. q.

Fideiussores. In tex. ibi affirmatorum. No. qui dicebant idoneos esse tutors. Ibi tacuerunt affirmare videbat non contradicendo dy. no. ex isto. s. in prin. No. hic presentias inducere consensum quod intelligit Ja. de are. esse verum favore pupillorum. et quod iste. s. non intelligatur

extra suos terminos. nam dicit si non essent oia que sunt in isto. s. tunc presentia non induceret consensum. huc. s. perpetuo tene menti et dubium. l. procedit: quod fideiussores nunquam obligant: nisi per stipulationem in qua debet primo procedere interrogatio et sequitur risus. Et facit opinione ar. ad. q. si quis accusatur de aliquo crimine et ab eo petatur fideiussor de condonatione soluenda quod si fideiussor fuit prius et scriptus fideiussor non habuit quod obligatur: quod responde. et minor eparans: ut not. i. l. responde. C. ex q. cau. ma. t. l. republika. et ibi melius. C. de iu. responde.

Eres. Mo. quod instatia ex parte rei traslatur ad heredem. b. d. non sunt alia in ista lege.

De magistratibus conveniens et eorum beneficiis. R. ca.

Mordine. Contra istuz. v. op.

i ud. s. refert. vbi ad eum preiudicat si maior pars facit. Sol. quedam sunt que expediunt per maiorem partem que incumbunt ipsi universitatibus necessario. et sic loquitur. d. s. refert. et quedam sunt que universitatibus non incumbunt necessario: et de his loquitur hic: et hoc etiam placet dy. in. d. s. refert.

Magistratibus. Inducit dy. quis iudicis officio fuerit de expensis condemnatus: tamen illud intelligi si fuerit petitum. facit. l. iiiij. s. hoc autem de dam. ifec. ex quo ergo habes quod dicimus iudicem teneri: si non condemnavit de expensis: vt. l. properandum. s. finaut. C. de iudi. t. l. fi. C. qui. p. no est ne. intelligi si hoc a patre fuerit petitum expresse. et hoc tenet dy. Item quis debet magistratum monere. tex. videbat hic sentire dum dicit qui minore man. et quod superior debet admonere. tu dic contrarium: et iste. s. loquitur s. iura antiqua. hodie magistratus municipales possunt dare tutors: ut insti. de attil. tu. s. si neq.

Si inter. Iste. s. allegat in materia excusio nis: ideo tene ipsum menti.

Privilegium. Iste. s. non reperitur ali bi. dicit dy. et ratio est: quod promptius subuenit pupillo contra tutorem: quod tutor specialiter propter pupillum teneat. cur. tor vero specialiter propter ipsum pupillum non: sed propter utilitatem publicam. i. o. non ita propter contra eum subuenitur.

Roponebatur. Ista lex non reperitur ali bi. dum glo. dicit in se periculum. i. in se omnem culpas. istud non est verum: quod magistratus teneat ad invi star tutoris sed tutor non tenetur de levissima: ut dixi in l. j. t. i.

Agistratus. In titulo isto dictum est. pmisce de sati datio. re. pu. sal. fo. que prestatur agistratus. et que prestatur tutori. de dñia eius: et eius effectu vide no. in. s. si quis curator. v. illud. insti. re. pu. sal. fo.

magistratus. Finis huius legis feci te notare in. l. cu eadem. de v. sig. dicit hic eadem actionem: que sit eadem quidam dicunt. sed utili tutelle. dic et bene quod eadem. s. in genere non in specie: quod teneat utili potuit illos mouere: quod glo. quas hoc anno habuisti dicunt quod agistratus datus tutor videbat gerere: alia tamē op. est vera. hic non sunt alia.

De rebus eorum qui sub tutela vel cura sunt sine decreto non alienandis vel supponendis. R. ca.

Operatores. In glo. tuc enim. ibi de admi. tu. l. tutelam. Item etiam donatio propter nuptias sine decreto fieri potest: vt. C. si aduer. do. l. l. Item propter auctoritate rei

iudicata alienatio fieri potest: vt. l. sed si pecunia. s. i. z
 .s. item qm. j. e. Item hodie potest fieri alienatio si iurant: vt in aut. sacramenta in glo. super verbo alienum
 .c. e. innuit ista glo. q. nō sufficit decretū nisi sit etiā au-
 toritas tutoris. cōcor. glo. in. l. ob es hic allega. in gl.
 z in. l. inter pupillo. s. de auct. tu. z. l. iij. C. de fideiuss.
 In cōtrarium glo. est in. l. si curatorem habens. dicit q.
 deber fieri citatio iphus tutoris: alias esset in potestate
 ipsius. sed nunq. res venderetur. In glo. tunc enim si-
 ne quibus res peruerent pupillis: vt. C. quādo decre.
 opus nō est. l. prediū. **Sed** quero si pater sit tutor
 filii ipuberis vtrum possit res alienare sine decreto. et
 dic q. nō: vt. l. si pupillorum. s. si pater. j. e. ti. In tex. vi
 timo. no. q. quāuis cōmissarius res hereditarias alie-
 nare nō posse: vt. l. alio. j. de ali. z cib. le. tamen ex pmis-
 sione testatoris optime pōt alienare. pro hoc facit. j. e. l.
 s. si defunctus. z. l. si vero nō remunerandi. s. f. s. mā.
 s. Ja. de are. z de hoc sunt due glo. vna. j. de ali. z cib.
 le. l. i. alia in. l. prediū. quādo decre. opus nō est. Itē
 pro hac op. q. glo. nostra equipar tutorem z cōmis-
 sariū: vt. l. plerunq. s. de tute. sed tutor qui alias nō
 poterat alienare: pōt ex permisiōe testatoris: ergo z c.
Sed quero an executor vel tutor cui est pmissa alie-
 nandi facultas possit meliore rem de hereditate aliena-
 re: vel solum rem deteriore sufficiē ad illud es alie-
 num exsoluendū. vna glo. est que dicit q. meliore rez
 hic est glo. in. l. prediū. C. qm. decre. opus nō est. s. illa
 glo. cōiter reprobatur: z maxime per dictū meu: q. q.
 uis quis hēat generale mandatū: tamē ex bona fide ge-
 rere debet: vt. l. creditore. s. lucius. s. man. sed iste q. vē-
 dit meliore cum dereriorē sufficere venderet nō est bōe
 fidei. ratio pro ista glo. vlti. videf. l. q. di. pig.
 quam nota: q. quotidiana.

Sic communis. In tex. i. patri. Ibi si
 cōis sociū: an ipē mi-
 nor vel ecclesia si sibi expediat: possit prouocare alium
 ad divisionē. vide per L. y. in. l. iubemus. C. de sac. san.
 eccl. In glo. nō enim ibi no. nō specificari cōsuetū. sed
 ista non erat cōsuetudo: sed quedā prescriptio volun-
 tatis: q. forte pupillo foret inutile: l. patri fuisse utile
 s. m. dy. quod no.

Ed hic. In tex. ibi saluum sit. **Quo-**
 dā sitatis quare fiscus qui vendit rez minori eo pa-
 cato quo esset sibi obligata donec pecunia solueretur. di-
 cit ipse: q. quando aliquis contrahit cū fisco bona sunt
 fisco obligata. aliud autē est in privato: z sic ex dicto dy.
 z is ex tex. l. nostre habetis q. minor ex obligatiōe lega-
 li obligatur. Sed contra videtur obstante. l. f. C. de leg.
 tu. vbi tutoris bona non sunt tacite obligata pupillo. z
 certe legalis est obligatio illa qua bona tutoris tenetur
 ipsi pupillo: vt. l. positio. de admi. tu. cum f. Sol. Jac.
 de are. istud cōtrarium q. aliquādo tutor egreditur cō-
 tracū sibi de iure permīssum: z tūc ex obligatione lega-
 li bona minoris obligantur: ita loquitur hic. aliquādo
 egreditur contractū nō sibi de iure permīssum: z tunc
 nō obligantur: vt. l. f. C. de legi. tu. Item q. in casu no-
 stro vſus est de iure cōs: q. fecit qd. quilibet faceret. In
 straria. l. secus per istam solu. v. reprobari glo. l. quia
 s. de pact. **Quero** vtrum minor intrādo monasteri-
 um statim dñum rerū suarum in monasteriū trāferat
 absq. decreto z c. vt. s. e. l. i. In straria determinat Ja.
 de are. in. l. i. s. de fun. do. z. l. quidā. de re. du. Item fa-
 cit theorica supradicta: q. ex obligatione legali minor
 obligatur ista est obligatio legalis: ergo z c. Alii distin-
 guunt inter pupillum z adultū. nam si pupillus intrat
 monasteriū dñum rerū suarū in monasteriū nō trāffer-
 tur: q. s. m. q. pupillus matrimoniu. carnale cōtrahere
 nō pōt: vt. inſti. de nupt. in. prin. ita nec matrimonium
 spūiale: sed adultus matrimoniu. carnale cōtrahere po-
 test: vt. l. sciendū. C. de ri. nup. z. l. in copulā. C. de nup.

ergo z speciale. quero vtrū obligatione cōsuetudinaria
 vel statutaria obligē minor. dico q. sic: vt. l. sine bcre-
 de. s. lucius. s. de admi. tu. z cura.

Ed si.

Item quoniam. No. ex hoc. s. q. ex
 s. nia transferit dñiūz
 Ja. de are. immo. viderur q. nō: vt. l. dedi. s. subtil. s.
 de condi. ob causam. z. l. si iussu. de furtis. sed potest di-
 ci q. ibi non fuit aliqua sententia. sed dicitur ibi q. si tra-
 do tibi rem meam: vt tuam z hoc intellige. s. q. ex sentē
 tia dominium trāferatur puta sequatur traditio. ar. l.
 ex sextante. s. latius j. de excep. rei iudi. z vide que ha-
 bentur in. l. statuli. s. nō solum de statulib. z. l. iij. v. l. iiiij.
 in glo. de pu. ex isto. v. potest colligi fraus: vt res pupil-
 laris: z cuiuscūq. alterius prohibita alienari possit alie-
 nari hoc mō subiūciēdo aliquē qui rē perat: z ille qui nō
 pōt alienare patias se succubere. Itē intelligo istum. s.
 fm dy. q. nō aliquis possidebat rez pupilli z definit pos-
 sidere rem culpa z nō dolo: t nō ob. l. q. restituere. s. de
 rei ven. z. l. si culpa. e. ti. z ibi no.

Sed. In tex. ibi restaurari debere: qten° de fcō
 exiuit de bonis eius. b. d.

Eod tamen. In tex. ibi possidere
 q. qd. decla. vt. l. iij. z. l.
 f. C. de meta. lib. xi.

Magis puto.

Si pupillus. In glo. secunda ibi itē qd
 pupillare existens venditū in f. glo. pro hoc facit. j. de
 verbo. signi. l. bonorum. z. l. duos seruos. j. de lega. iii.
Sed quero: quid si pupillus habet possessionē suaz
 nunquid tutor poterit alienare. Respon. sic fm Ja. de
 are. cu. de pos. nil dicatur in oratione. Itē pro hoc: q.
 sine tute pos. alienari nō potest: ergo z cū tute sic:
 vt. j. de acqui. pos. l.

In primis. In tex. ibi v. in nobili. no. ex
 hoc tex. ar. fm dy. q. si aliqua
 s. nia lata est: 5 pupillū: ita q. o. s. nia. z. executōi mādari. p.
 mo d. incipi a noib. debitorū ante q. ad imobilia pue-
 niatur. als autē in maiorib. obseruat: vt. l. a. diu pio. s.
 in vendi. j. de re iudi. sed hic est spāle fauore pupilli: q.
 potius expedit pupillo bona bēre q. noia debitorū cū
 debito de facili ad inopā peruenire possint. Item
 no. fm dy. q. cōmissarii in casibus in quib. possit alie-
 nare nō z ebēt prius incipere ab imobilibus q. a. noib.
 debitorū. pro hoc facit. l. arist. z. l. igil. j. de do. excep.
 de ven. in pos. mit. l. i. In tex. ibi in. v. itē requirat. ibi si
 nō vigeat. Nota q. demū quādo creditor virget ad de-
 bitum vſurarum peruenit ad venditionē rerū pupilla-
 rum ob es alienū extraneū. ex hoc. s. no. q. decretū d.
 precedere venditionem: alias vēditio est ipso iure nul-
 la: nisi principali beneficio cōfirmetur: vt. l. ij. in f. s. e.
 Item no. ex illo. s. inducit igif z c. ibi requirat q. sangui-
 neos pupilli: q. qm. sit alienatio rerum pupillarū cōsan-
 guinei pupilli sit vocādi. in gl. hoc nō sit necessario z c.
 addē aliū casum: z si aliū de pupillus ali non possit: ve
 .C. de sa. san. ec. l. sancimus.

Illud. Querit Jac. de are. an index in cuius terri-
 torio sunt res iste site possit interponere
 decretū. dicit ipse q. sic in. l. prediū. C. de predi. mino.
 sed in tutela est sec°: ut. l. iurispitos. s. ondim. s. de ex-
 cu. tu. z de materia hui. l. vide qd. no. p. modernos. s.
 de tu. z cu. da. ab his. l. pupillo. z. l. si p. diu. s. allega.

Non tamen. In gl. an autē huic ibi. C. de
 act. l. ea quidē. z vide quod
 no. ex de pba. c. qm. 5 falsam. z qd. de iure illo: z qd. de
 referēdarī: z qd. de inqūitorib. z qm. sunt iurati: z qm
 nō. z qd. est effect eo. z vide que hñtūr ex de excu. tu. c.
 sicut. z. c. cū parati. extra de appella.

Si es alienum. Querit hic Ja. sare. nunquid minor pos sit rem suam cum alio permutare. Est ar. qd nō ibi vel alia comparere. In contrarium dicit ipse est lex cuz bi de transac. quia quod est in eius fauorem introductū nō debet in eius lesionem reuerti: ut. l. qd fauore. C. de legi. et hoc si appetat evidenter meliorem conditio nem facere. Item facit qd qui rem sua permutare permettit meliorem conditionem facit: ut. l. iubemus. C. de sa. sanc. eccl. et extra de reb. eccl. non ali. c. nec su per.

Ed si. In tex. ibi nulla enim cōmuni o no. qd vbi nō est cōmuni o nō ba bet locum diuīsio: sed tamen interdum licet sit perempta cōmuni o agitur cōmuni diuīsiondo: ut. l. si ita quis. cōmu. di.

I pupillorum. No. istam. l. tene menti. et no. qd duo pupilli habentes bona cōmu nia non possunt diuīsere. doc. nostri dicunt qd possit fieri diuīsio quando esset eis utile ut uidebitis per. l. in ter tutores. s. de admi. tu. et per. Ly. in. l. iubemus. in prin. C. de sac. sanc. eccl.

Si pupillus. Per istum. S. By. dicit qd si ecclesie bona legittime sunt obligata: tunc pōt creditor vendere sine decreto.

Si pretor. Pmito tibi uēdere fundū pro tanto nō uendidit: sed dedit i solutū: an ualeat et vī qd nō ut hic. Et ratiū credo qd datio i solutū est filii uendi tiōi: ut. l. iij. j. pro emp. ergo et. Preterea casus ē in si mili in. l. f. s. mā. Itē facit secūdus pūctus ad. qd qd si ep̄s dat licentiā vēdendi ē minus dānosa; male facit ep̄scopus sic concedendo: quia debet specificare: sed si concedit valet.

Ei neqz. Tene mēti istam. l. que ē vtilis ad practicam et the oricā et signa bene ip̄am et conserua.

Vanuīs. Ante decessorē pōt reuo cari successor. h. d. No. qd successor p̄s punit p̄decessorē p̄cedētem fraudulēta uēditione fm By.

Licite. Exceptio que incipit p̄petere ad emporē. b. d. et de ista materia dixi. l. cū i. rē. cū uēditoris ius p̄ uēditōem trāsit ad successore. Circa qd dic qd ius agēdi acqstū post vēditōēz nō trā fit sine uēditoris cessiōe ut hic et. l. quesituz. S. si annua. iij. r̄. j. de pe. here. nisi cohēreat p̄sona uēdētis: ut. d. S. si annua. iij. r̄. nō aut de iure q̄sito ante uēditōem et an et quādō trāseat et qualit vide per By. in. l. flumē. S. adiectum. j. de dā. infec. et. l. si certus. S. si prius. de aqua plu. ar.

I fundus. In tex. ibi cū fructib. No. qd ubi tutor uen didit p̄diū sine decreto pupillus nō pōt pre diū uendicare cū fructibus nisi precio restituto: qd qui dem precium fuerit uisum cōuersum in eius vtilitatē fm Ja. de are. et bene quod no.

Mulus. Testamētū irritū probat vo lūtatem testatoris. h. d. et alle gabaz istam. l. An ex testamēto inutili debeā tur legata naturār: ut dixi. C. de iu. et fa. igno. l. cū qd videatis qd ibi dixi plene.

Cōe curatōrib fur. uel alij ex mōres dādis. Rub.

Ege. xii. tabularū.

In glo. curatōre eis nō h̄. Ibi. l. de tu. qui h̄nt cōcor. l. i. C. e. titu. By. format

istā. qd determinat in dicta. l. qui habebat. facit ad. qd pone substitutio est scā pupillo nō aut exemplaris cū vī deaf habere respectū ad etatē nō aut ad fauore. Item an si datur curator minori et prodigo et sit méto in dicē do qd das prodigo: an ualeat decreti dispositio. vide per By. et per Oldr. in. d. l. qui h̄ebat. s. de tute. Itē an si das qd das maiori et prodigo qui nō est prodig. vide plene p̄ dñm meū in. l. is cui. j. s. v̄b. ob. in glo. i. Ibi an h̄ possit alienari. secus si eēt notoriū ip̄m eē p̄digum: de quo plene p̄ dñm meū in. d. l. is cui d̄ v̄bo. ob. In tex. ibi furiosus sanitate: hoc est uerū qd ē cer tuz. si aut dubitas tūc tādiū erit in cura qd diu a iudice erit p̄nunciātū cū ad bonos mores reuersum. et rō ad ministratiōis sit redditā: et sic fm Jac. de are. Quero an interdicatur a lege uel ab hoīe administratio furio so. et habuisti tractatuz in. l. si is cui de v̄b. ob. Et gl. tenet qd per iudicē: et vide bene circa istam materiam: sicut iudex interdicit ei administratiōem: ita ei conce dit: ut. l. nihil tam naturale. j. de re. iur. als presuminuit eum p̄digum esse nisi per evidentissimas probatiōes cōtra istaz p̄sūptiōem probetur: ut. l. nō est uerisimile. i p̄n. s. quo d me. cau. Ja. de are. et ga h̄ fit equiparatio furiosi et prodigi. vide an in delictis equiparentur in. l. si quis in tantam. C. vnde vi. Ibi vi. quero et potest induci casus. l. fulcinius. S. adeo. j. ex qui. cau. in poss. ea. qd nō equiparentur. Regulariter aut in acquisitionib. et obligationib. non equiparentur. l. in nego cīs. j. de re. iur. per ea que ibi habentur que no.

Ed et alij. No. h̄ qui sunt alij. et glo. numerat et vide eam. et in. l. i. cum. l. seq. s. de posthu. et glo. be ne allegatur.

Em delibera rēt. Ibi bo tore curator uel instantibus creditoribus fm By. alias non instantibus si sit notum iudici bona dis sipari: ut. l. iij. in princi. C. de cura. bono. dan. qd no.

Arator. Nota qd si aliqua ciuitas habet unum qui fuisse se nator urbis et contra euz nō debet ueniri ad secūdum decretuz: secus contra alias personas: s̄ debet dari curator bonis et uendantur: et hoc per istaz. l. quā tene menti bene: quia non est alibi.

Bseruare. In tex. ibi circa cause cognitionem. debet enim adbiberē medicos uel alios prudentes viros qui sciunt hoc fm Ja. de are. quod nota.

Onsilio.

Curator. In tex. ibi replicatio te res qd res nō reuertil. et sic est cōtra. s. e. t. proximo. l. fundus. S. i. sed dicit By. qd hic forte opatur interpo sitio decreti uel intellige hic. S. fm illam. l. in glo. l. re moto. imo dicere potes qd in totū fuit cōdēnatus: et sol uit et h̄ excep. rei iudi. qd tātū opaē cōdēnatio et solutiō qd absoluō: ut. l. si qd cū tu. S. plane. de re. iur. et. l. ex morte. C. ad. l. aquil. qd no.

Cum dementis. In glo. recte. Ibi ad exhibenduz. l. si res. imo dic qd expresse respondit et subiicit cum quo et. In glo. ibi causa. alias de utraqz fuerat quesituz. s̄ cōtra hoc videtur. l. si pretor. s. de iudi. et. l. si maritus. C. de procur. vbi vni conceditur et in alio videtur esse prohibitum. Ad so. horum contrariorum. An in. l. apud celsum. S. apud iul. de dol. excep. distinguit duo membra: quia aliquando interrogatio et responsio p̄f runtur ab homine: aliquando a lege. primo casu si vni respōdetur alij. qd nō videt esse respōsuz: et ita loquitur. l. si pretor. cū cōcor. suis. aliquādō a lege: et tunc si respōdit vni. qd alteri videtur esse r̄suz: ut hic in tex. fac